

Syrien – ett exempel på klimatkrisen?

Medan världen väntar på besked om anfall eller inte anfall mot Syrien så går mina tankar till en fråga som inte har fått särskilt mycket uppmärksamhet under den här konflikten. Kanske för att den inte låter sig inordnas i nyhetsrapporteringens vanliga dramaturgi. Ändå är det en ödesfråga som rör framtiden inte bara för Syrien utan för hela vår planet.

Jag tänker till exempel på den extrema torkan som drabbade stora delar av Syrien för några år sen. Att det nästan inte regnade i Syrien under fyra år mellan 2006 och 2010. Att Syrien på det sättet är ett land som på allvar har fått känna av klimatförändringarna i vår tid. Grundvatten som sinar, skördar som slår fel och stora boskapshjordar som dör i brist på vatten och föda.

Det var ju på grund av den långvariga torkan som miljoner människor blev utan mat och inkomst i Syrien. Det fanns ingenting kvar att leva av i byarna i stora delar av landet. Det var därför som hundratusentals utblottade människor på kort tid sökte sig in till de stora städerna, Damaskus, Aleppo och Daraa. Där har de levt under extremt fattiga förhållanden. Det var i Daraa längst i söder som det första stora upploppet mot regimen började på våren för två år sen. Det började som en protest från utarmade människor mot regimen oförmåga att hantera konsekvenserna av torkan.

Det vi bevittnar i Syrien idag har benämnts som den kanske första moderna händelse där en klimatavvikelse har lett till en massmigration som i sin tur har skakat om landet och gjort hela världssituationen instabil. Och det är väl just det här som klimatforskarna har varnat för i årtal. Att jorden torkar ut och att människor tvingas till massflykt för att överleva. Och att vi måste vara beredda på så våra konflikter i klimatkrisens spår.

Idag vet vi att inbördeskriget i Syrien kan få efterföljare i många andra länder om inte världssamfundet kan samverka om en lösning på klimatfrågorna. Just nu verkar det inte vara någon direkt ljusning i sikte. Det mesta tyder på att jordens medeltemperatur kommer att öka med två grader de närmaste decennierna och nu vet vi att det får förödande konsekvenser.

I det perspektivet behöver vi inte fler bomber utan trovärdiga politiker som lyfter blicken och vågar tala om det som faktiskt står på spel. Nyhetsmässigt eller inte – det handlar dock om själva grundvalen för livet på jorden och vårt ansvar för den. Vi är den första generationen som kan påverka förutsättningarna för livet på den här planeten. Frågan är bara vad vi gör med den vetskapen?

I en framtid kommer vi säkert att få frågan om hur vi använde vår makt. Hur vi förmedlade kunskap om biosfärens påverkan. Om vi gjorde allt vi kunde för att rädda det gemensamma?

Och kanske också om vårt eget förhållande i själva grundfrågan: Hade vi förstått att jorden inte tillhör oss utan att det är vi som tillhör jorden?